

Εξώφυλλο

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΜΑΡΤΙΟΥ 2022 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #196

Δ. ΚΑΛΑΝΤΖΟΓΛΟΥ:
«Ελλείψεις και
για... σκηνικό ταινίας»

ΕΡΕΥΝΑ: Τιμές
πώλησης και ενοικίασης
στην Ήπειρο

ΙΩΑΝΝΙΝΑ: ΤΟ ΑΚΡΙΒΟ «ΚΥΝΗΓΙ» ΤΟΥ ΕΝΟΙΚΙΟΥ

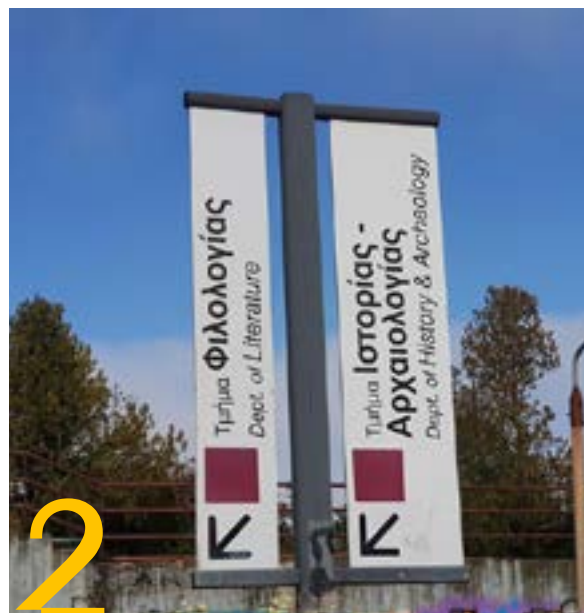
Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

1 Τιμήθηκαν τρεις γυναίκες μαραθωνοδρόμοι

ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ πίτα του έκοψε στις 11 Μαρτίου ο Σύλλογος Δρομέων Ιωαννίνων. Στην εκδήλωση τιμήθηκαν τρεις γυναίκες δρομείς του συλλόγου οι οποίες με τις επιδόσεις τους συμπεριλήφθηκαν στην λίστα με τις καλύτερες Ελληνίδες Μαραθωνοδρόμους για το 2021.
<https://typos-i.gr/article/timh8hkan-treis-gynaikes-mara8wnodromoi>

2 Ο Άδωνης Γεωργιάδης ως... πρότυπο διδασκτικής

ΤΙΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ φοιτητών και φοιτητριών προκάλεσε η προβολή ενός βίντεο με τον υπουργό Ανάπτυξης Άδωνη Γεωργιάδη, σε μάθημα του Φιλολογικού Ιωαννίνων, ως... προτύπου διδασκτικής.
<https://typos-i.gr/article/o-adwnhs-gewrgiadhs-ws-protypo-didaktikhhs>

3 Επιχείρηση χωρίς αποδείξεις από το '17 ως το '20

ΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων εντόπισαν κατάσταση εστίασης στα Ιωάννινα που δεν είχε εκδώσει στις χρήσεις 2017-2020, 46.000 αποδείξεις, καθαρής αξίας 243.000 ευρώ και ΦΠΑ 52.000 ευρώ.
<https://typos-i.gr/article/epixeirhsh-xwris-apodei3eis-apo-17-ws-20>

4 «Μετρημένα μέτρα» ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός

ΜΕ ΝΕΟ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, από το σπίτι του και σε στυλ... Μακρόν, ανακοίνωσε μια δέσμη μέτρων για την ακρίβεια.
<https://typos-i.gr/article/metrhmena-metra-anakoinwse-o-prw8ypourgos>

 A red rectangular button with a white circle icon on the left and the text "BECOME A PATRON" in white capital letters.

Στηρίζοντας τον Τύπο Ιωαννίνων με μια συνδρομή

Με μια συνδρομή, 4 ή 10 ευρώ ή με ποσό της επιλογής σας, μπορείτε να στηρίξετε τον Τύπο Ιωαννίνων σε δύσκολους καιρούς για την επαγγελματική δημοσιογραφία.

Οι συνδρομητές-τριες του Τύπου Ιωαννίνων, έχουν πρόσβαση σε μια σειρά «προνόμια», μέσω του λογαριασμού στο Patreon και της αντίστοιχης εφαρμογής για κινητά. Εκεί, μπορείτε να βλέπετε περιεχόμενο του Τύπου Ιωαννίνων, προσβάσιμο μόνο ή νωρίτερα από την κυκλοφορία του, σε συνδρομητές-τριες:

Με μια συνδρομή 4 ευρώ* στον Τύπο, παίρνετε:

- Την πρώτη έκδοση των **Ρετρό Ιστοριών** σε ψηφιακό βιβλίο (pdf)
- Την ψηφιακή έκδοση «**Ένα άλμπουμ την εβδομάδα**», που περιλαμβάνει 52+1 κείμενα για ισάριθμα μουσικά άλμπουμ
- Όλα τα podcasts της πρώτης περιόδου της εκπομπής «**Τύπος στο Μικρόφωνο**», με δυνατότητα downloading
- Πρόσβαση, πριν τη δημοσίευσή τους, στα **video reports** και σε διάφορα άρθρα

Με τη συνδρομή των 10 ευρώ* στον Τύπο, παίρνετε:

- Όλα τα παραπάνω, συν ένα αντίτυπο του βιβλίου «**Οι 'αποστάτες', τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι/Οι δημοτικές εκλογές στα Γιάννενα, 1925-2014**» σε φυσική μορφή
- Ανάγνωση του **Εξωφύλλου** την προηγούμενη ημέρα κυκλοφορίας του
- Πρόσβαση σε προσφορές για **θεάματα** (θέατρα, συναυλίες) που γίνονται στην πόλη των Ιωαννίνων

Για να εγγραφείτε, βρείτε το «πορτοκαλί κουμπί» του Patreon σε κείμενα του site ή αντιγράψτε αυτό το σύνδεσμο:

<https://www.patreon.com/TyposI>

Σε αυτό το βίντεο, θα βρείτε αναλυτικές οδηγίες για την εγγραφή:

<https://www.youtube.com/watch?v=75ah4XuyCI8&feature=youtu.be>

[*οι τιμές είναι προ ΦΠΑ]

Ακίνητα στα Ιωάννινα: Η «κληρονομιά» της πανδημίας

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Τι ακριβώς συμβαίνει με τα ενοίκια στα Ιωάννινα; Μετά από δύο χρόνια πανδημίας και με απώλεια ενός σημαντικού «πελατολογίου», τους φοιτητές, τα ακίνητα στα Ιωάννινα έχουν μπει σε νέα φάση που καθορίζεται από διάφορους παράγοντες. Αυτή η φάση έχει ένα βασικό χαρακτηριστικό: ότι τα ενοίκια είναι από μετρίως ως αρκετά ακριβά. Η πίεση που ασκείται στο... περιλάλητο «λαϊκό εισόδημα» είναι διαρκής και τα ενοίκια είναι μια από τις εκδοχές της. Δεν μπορεί να νοείται ως φυσιολογικό, ο βασικός μισθός να είναι 570 ευρώ καθαρά και το ενοίκιο ενός αξιοπρεπούς σπιτιού να αντιστοιχεί στο 60% του

και πλέον. Ωστόσο, η αγορά «βρίσκει και κάνει», αν και πλέον η χαίνουσα ακρίβεια ίσως επηρεάσει μεσοπρόθεσμα και τις τιμές των ακινήτων.

Τα τελευταία δύο χρόνια στα Ιωάννινα, μπορούν να χωριστούν –κάπως αυθαίρετα– σε δύο μέρη: Το ένα, είναι η ενοικίαση μέσω προγραμμάτων κ.λπ. σπιτιών σε πρόσφυγες. Αυτή η «αγορά» κάλυψε εν μέρει την απώλεια, τόσο της τουριστικής κίνησης, όσο και της φυγής των φοιτητών. Ταυτόχρονα κάλυψε σε μεγάλο βαθμό τη διαθεσιμότητα σε δυάρια και τριάρια, στην πόλη.

Το άλλο, είναι οι φοιτητές-τριες που επανέρχονται σταδιακά από τον περσινό Σεπτέμβριο και νοικιάζουν ξανά σπίτια. Μια τρίτη παράμετρος είναι η εξής: Κατά τη διάρκεια της πανδημίας και λίγο πριν

ξεκινήσει το μεγάλο ράλι στις τιμές των υλικών, αλλά και μετά, αρκετά σπίτια στα Ιωάννινα ανακατασκευάστηκαν και μπήκαν ξανά σε χρήση, είτε ως επενδυτικά και «σπασμένα» σε περισσότερα διαμερίσματα, είτε για ιδιοκατοίκηση, είτε ακόμα για βραχυχρόνια ενοικίαση. Το βασικό τουριστικό προφίλ της πόλης άλλωστε που είναι αυτό της «τριήμερης απόδρασης» (και όχι του 12μηνου προορισμού...), ευνοεί αυτό το μοντέλο τουριστικής επένδυσης. Αυτός ο συνδυασμός, της στόχευσης σε συγκεκριμένα κοινά και της σταδιακής μείωσης των προσφερόμενων ακινήτων, έχει πιέσει προς τα πάνω τα ενοίκια. Δεν είναι λίγες οι φορές που τα μισθώματα που ζητούνται στα Ιωάννινα δεν είναι απλά υψηλά, αλλά είναι και πολύ αναντίστοιχα με την κατάσταση του ίδιου του σπιτιού...

Η πίεση που ασκείται στο... περιλάλητο «λαϊκό εισόδημα» είναι διαρκής και τα ενοίκια είναι μια από τις εκδοχές της. Δεν μπορεί να νοείται ως φυσιολογικό, ο βασικός μισθός να είναι 570 ευρώ καθαρά και το ενοίκιο ενός αξιοπρεπούς σπιτιού να αντιστοιχεί στο 60% του και πλέον

Δ. Καλαντζόγλου, vrespiti:
«Ελλείψεις και για... σκηνικό ταινίας»

Ο Δ. Καλαντζόγλου, υπεύθυνος του μεσιτικού Vrespiti στα Ιωάννινα, λέει στον Τύπο Ιωαννίνων ότι υπάρχει μια σημαντική ανακατάταξη στην αγορά της πόλης. «Οι τράπεζες άρχισαν να δίνουν δάνεια με χαμηλότερα επιτόκια, οπότε ένα μίσθωμα μπορεί να ισοūται πλέον με τη δόση και αρκετός κόσμος αποφασίζει, ή να αγοράσει ένα σπίτι, ή να ανακατασκευάσει και να επανοικώσει κάποιο οικογενειακό ακίνητο». Ενδεικτικό είναι αυτό που αναφέρει, για τις διαθεσιμότητες: Πριν λίγο καιρό, μια εταιρία παραγωγής ήρθε σε επικοινωνία με το μεσιτικό γραφείο, αναζητώντας ένα διαμέρισμα για να κάνει εκεί τα γυρίσματα ταινίας. Ωστόσο, ακίνητο με αυτές τις προδιαγραφές και όχι Airbnb (που θα αυξήσει πολύ το κόστος) είναι πολύ δύσκολο να βρεθεί, αυτή τη στιγμή. Όσο για τις προτιμήσεις των υποψήφιων ενοικιαστών και αγοραστών, σημειώνει ότι ο κόσμος προτιμάει περιοχές που έχουν υποδομές, καταστήματα, συγκοινωνία κ.λπ. έναντι περιοχών που παραδοσιακά στα Ιωάννινα είχαν καλύτερο «προφίλ», αλλά παραμένουν χωρίς τα βασικά ζητούμενα: σούπερ μάρκετ, εστίαση, συγκοινωνία...

«Ράλι τιμών το 2022 στην Ήπειρο»

Οι τιμές των ακινήτων επηρεάζονται και στην Ήπειρο, τόσο από το κόστος των υλικών, όσο και από την ενεργειακή κρίση που επιταχύνθηκε από τον πόλεμο στην Ουκρανία. Η Pricefox σε έρευνά της αναφέρει μια ακόμα παράμετρο, ότι η «κατεδάφιση» της οικοδομικής δραστηριότητας την τελευταία δεκαετία έχει δημιουργήσει μια κατάσταση έλλειψης ακινήτων, άρα και αύξησης τιμών. Επίσης, τα συνεχώς μειούμενα πραγματικά εισοδήματα των πολιτών, δεν βοηθάνε...

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στο 4ο τρίμηνο του 2021 οι τιμές πώλησης ακινήτων στην Ήπειρο έφτασαν το 2,54%. Στα Ιωάννινα, πάντα σύμφωνα με την Pricefox, οι τιμές στα Ιωάννινα έφτασαν τα 1.250 ευρώ το τετραγωνικό (έναντι 1.154 το 2021).

Οι δε τιμές των ενοικίων αυξήθηκαν κατά 8,63% σε όλη την Ήπειρο, όταν όμως σταθερές (και ακριβές) στο νομό Ιωαννίνων.

Η Pricefox επισημαίνει ακόμα, στην έρευνά της, τον παράγοντα της «πράσινης προσαρμογής»: «Η πρόσφατη ανακοίνωση του πρωθυπουργού ότι από το 2023 και μετά θα υπάρξει πλήρης απαγόρευση σε εγκατάσταση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης, προαναγγέλλει μια σειρά μεταβολών που έρχονται στην κτηματαγορά εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής και της περιβαλλοντικής κρίσης. Αλλαγές που έχουν ήδη δρομολογηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την σωτηρία της βιοποικιλότητας με ορίζοντα το 2030 στοχεύουν στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα οικοδομήματα κατά 60%. Η πράσινη προσαρμογή των ακινήτων όπως είναι φυσικό, θα ανεβάσει ακόμα περισσότερο το κόστος κατασκευής και τα οικοδομικά υλικά ενώ παράλληλα υπάρχει η ανησυχία από τους πολίτες για τις μεταπωλήσεις και ενοικιάσεις όσων ακινήτων δεν πληρούν τα κριτήρια που έχει θεσπίσει η ΕΕ».

ΤΙΜΕΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΝΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

ΤΙΜΕΣ ΕΝΟΙΚΙΩΝ ΑΝΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

20 ΜΑΡΤΙΟΥ

«Το άγνωστο κορίτσι» των Νταρντέν

Ενα αφιέρωμα στον Ζαν Πιέρ και τον Λυκ Νταρντέν, τους βέλγους σκηνοθέτες, διοργανώνει το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννίνων σε συνεργασία με την Πρεσβεία του Βελγίου στην Ελλάδα και την Wallonie-Bruxelles International (Γαλλική Κοινότητα του Βελγίου).

Το αφιέρωμα θα γίνει στο πλαίσιο των προβολών «Κυριακές στο πανί», στον πολιτιστικό πο-

λυχώρο «Δημήτρης Χατζής», στις 20:30.

Η πρώτη ταινία προβάλλεται την Κυριακή 20 Μαρτίου. Πρόκειται για «Το άγνωστο κορίτσι» (2016). Την ταινία θα προλογίσει ο Σταύρος Ζουμπουλάκης, Πρόεδρος Εφορευτικού Συμβουλίου της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας, συγγραφέας.

Πρωταγωνιστούν: Αντέλ Ενέλ, Ολιβιέ Μπονόντ, Ζερεμί Ρενιέ, Λούκα Μινέλα.

22 ΜΑΡΤΙΟΥ

Την Τρίτη έχει «Ρεπό»

Την κοινωνική σάτιρα «Ρεπό» (1982) του Βασίλη Βαφέα προβάλλει η Κινηματογραφική Ομάδα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στις 22 Μαρτίου, στις 21:00, στον πολιτιστικό πολυχώρο «Δημ. Χατζής», στο πλαίσιο του αφιερώματος «Πόλη, αγάπη μου!».

Η ταινία ξετυλίγει τα εντράπελα της ημέρας ενός έλληνα εργαζόμενου, κατά το ρεπό του. Παίζουν: Πέτρος Ζαρκάδης, Άννα Μαρκάκη, Κατερίνα Γιουλάκη, Αθηνόδωρος Προύσαλης, Δημήτρης Πιατάς, Μηνάς Χατζησάββας, Δημήτρης Καταλειφός. Είσοδος ελεύθερη.

20 ΚΑΙ 27 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ομιλίες της Μ. Βρέλλη-Ζάχου για τις παραδοσιακές φορεσιές

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ομιλίες με την καθηγήτρια Λαογραφίας Μαρίνα Βρέλλη-Ζάχου διοργανώνουν το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ) και το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στο Μουσείο Αργυροτεχνίας, με αφορμή τον εορτασμό της επετείου της 25ης Μαρτίου.

Με βασικό άξονα τις ελληνικές παραδοσιακές φορεσιές, η πρώτη ομιλία με θέμα «Οι ελληνικές παραδοσιακές φορεσιές. Μορφολογία και κοινωνική λειτουργία», θα γίνει την Κυριακή 20 Μαρτίου, στις 11:30, ενώ η δεύτερη την Κυριακή 27 Μαρτίου, στις 11:30. Η δεύτερη ομιλία έχει τίτλο: «Οι ελληνικές παραδοσιακές φορεσιές σήμερα. Μουσειακή παρουσία. Αναπαράσταση. Μόδα».

Όπως αναφέρεται σε σχετικό σημείωμα, σκοπός των ομιλιών είναι να επισημανθεί ότι οι ελληνικές παραδοσιακές τοπικές φορεσιές μάς καλούν -και θα μάς καλούν πάντα- να τις θαυμάζουμε για τα χρώματα, τα κεντήματα και τα κοσμήματά τους, αλλά και να τις διαβάζουμε προσεκτικά ως κείμενα της πολιτισμικής ιστορίας μας και να τις διαχειριζόμαστε με γνώση και σεβασμό ως πολύτιμο μέρος της πολιτισμικής κληρονομιάς μας.

Όπως αναφέρει η κα Βρέλλη-Ζάχου, η οποία πρόσφατα αφυπηρέτησε από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων: «Οι ελληνικές φορεσιές, έργα του λαϊκού πολιτισμού του νεοελληνικού ιστορικού παρελθόντος, δεν αποτελούν πλέον οργανικά, συστατικά στοιχεία της σύγχρονης ζωής μας, συνδέονται όμως και με την επιθυμία μας (όχι απαραίτητα μόνο την επιστημονική) να γνωρίσουμε τον παραδοσιακό πολιτισμό μας αλλά και με την επιθυμία μας να αναβιώνουμε τεχνητά/θεατρικά, την καθημερινή ζωή των προγόνων μας, καθώς εξυπηρετούν συνειρμικά, ως σημεία, το συναισθηματικό δέσιμό μας μαζί τους».

Οι ομιλίες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο μνημονίου συνεργασίας του ΠΙΟΠ με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Η είσοδος είναι ελεύθερη. Απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής.

Για περισσότερες πληροφορίες και κρατήσεις, στο Μουσείο, στο τηλέφωνο 26510 64065 [καθημερινά εκτός Τρίτης, 10:00-18:00].

*Λόγω των ειδικών συνθηκών, και έχοντας ως προτεραιότητα τη δημόσια υγεία, η δράση θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα μέτρα.

24-27 ΜΑΡΤΙΟΥ

«Σκραμπλ...» από την Ομάδα Τέχνης Α.Ν.

Τη θεατρική παράσταση «Σκραμπλ (Τα λευκά τριαντάφυλλα)» του Πάνου Ζώνη θα ανεβάσει η επαγγελματική σκηνή της Ομάδας Τέχνης Α.Ν. από 24 έως 27 Μαρτίου και από 31 Μαρτίου έως 3 Απριλίου, στις 21:15, στο Θέατρο «Κύκλος» (Αραβαντινού 14), στα Ιωάννινα.

Τη σκηνοθεσία έχουν κάνει ο Βαγγέλης Αθανασίου και η Όλγα Παππά. Παίζουν οι ηθοποιοί: Όλγα Παππά, Βαγγέλης Αθανασίου και Μαρία Γιαννάκη. Η μουσική είναι του Παναγιώτη Μίτσι.

Η σκηνογραφία στηρίχθηκε σε μια ιδέα του Τάκη Στεφάνου. Κατασκευή σκηνικού ο Άκης Μάστακας. Πρόκειται για μια ρομαντική κωμωδία. Όπως αναφέρεται σε σχετικό σημείωμα της παράστασης: Ένας κήπος χωρίς έξοδο. Έρωτες με ημερομηνία λήξης, σαν τις κονσέρβες. Οι αποστάσεις απαραίτητες.

Ένας ένοικος που επιθυμεί την ψυχία του. Μια νέα ένοικος που εισβάλλει στον χώρο του θορυβώντα. Μια υπάλληλος γενικών καθηκόντων που προσπαθεί να κρατήσει τις ισορροπίες.

Κρατήσεις θέσεων στο τηλ. 6979139705.

26 ΜΑΡΤΙΟΥ

«Μύθοι και Σύμβολα» του θ. Παπαγιάννη

Το βιβλίο του γλύπτη Θεόδωρου Παπαγιάννη «Μύθοι και Σύμβολα», [εκδόσεις Νίκας] παρουσιάζει το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών το Σάββατο 26 Μαρτίου, στις 19:00, στον πολιτιστικό πολυχώρο «Δημ. Χατζής».

Για το βιβλίο θα μιλήσουν ο Μάνος Στεφανίδης, ιστορικός Τέχνης, καθηγητής στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), ο Χρήστος Μασσαλάς, πρώην πρύτανης και ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, και ο κ. Παπαγιάννης.

26 ΜΑΡΤΙΟΥ

«Cartoon Fantasy» από την Μπαντίνα της Φιλαρμονικής

ΕΝΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑ στη μουσική από ταινίες κινουμένων σχεδίων με τίτλο «Cartoon Fantasy» θα παρουσιάσει η Μπαντίνα της Φιλαρμονικής του Δήμου Ιωαννιτών το Σάββατο 26 Μαρτίου, στις 20:00, στην αίθουσα «Β. Πυρσινέλλας», στο Πνευματικό Κέντρο.

Θα ακουστούν κομμάτια από γνωστές μελωδίες παιδικών κινουμένων σχεδίων με φανταστικούς ήρωες, που έχουν αγαπηθεί από μικρούς και μεγάλους.

Τη μουσική διεύθυνση έχει ο Χρήστος Γεωργάνος.

Ο πόλεμος εκτινάσσει τις αμυντικές δαπάνες στην Ευρώπη

Ευρωπαϊκές κυβερνήσεις προσέγγισαν την κυβέρνηση των ΗΠΑ και εταιρείες όπλων με μια λίστα αγοράς όπλων που περιλαμβάνει drones, πυραύλους και συστήματα πυραυλικής άμυνας, καθώς η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία ανανεώνει τη ζήτηση για αμερικανικά όπλα, αναφέρουν πηγές στο Reuters.

Η Γερμανία, η οποία βρίσκεται κοντά σε μια συμφωνία για 35 μαχητικά F-35 της Lockheed Martin Corp, έχει ζητήσει οπλικά συστήματα για να αμυνθεί κατά βαλλιστικών πυραύλων, ανέφεραν πηγές με γνώση της κατάστασης.

Την ίδια στιγμή, η Πολωνία επιζητεί επειγόντως να αγοράσει εξελιγμένα συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών Reaper από τις Ηνωμένες Πολιτείες, δήλωσε ένας Πολωνός κυβερνητικός αξιωματούχος αυτή την εβδομάδα.

Αιτήματα για αμερικανικά οπλικά συστήματα γίνονται επίσης από άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, όπου οι σύμμαχοι επιθυμούν να αποκτήσουν όπλα που η Ουκρανία έχει χρησιμοποιήσει επιτυχώς εναντίον των ρωσικών δυνάμεων, τόνισαν δύο άτομα με γνώση του θέματος. Τα όπλα περιλαμβάνουν αντιαεροπορικούς πυραύλους Stinger και αντιαρματικούς πυραύλους Javelin.

Τα αιτήματα έρχονται καθώς οι χώρες της Ευρώπης ενισχύουν τους αμυντικούς προϋπολογισμούς για να αντιμετωπίσουν μια ολοένα και πιο αβέβαιη προοπτική ασφάλειας, με τη Γερμανία, τη Σουηδία και τη Δανία μεταξύ εκείνων που υπόσχονται απότομη αύξηση των δαπανών.

Οι Ευρωπαίοι σύμμαχοι «διπλασιάζουν» τις αμυντικές τους δαπάνες, είπε η Μάρα Κάρλιν, υφυπουργός Άμυνας των ΗΠΑ την περασμένη εβδομάδα σε ακρόαση στο

Κογκρέσο, όπου μίλησε για μια «ρωσική επιθετικότητα που απειλεί την εδαφική ακεραιότητα της Ευρώπης».

Δεδομένου ότι η πώληση όπλων από αμερικανικές εταιρείες σε ξένες κυβερνήσεις απαιτεί την έγκριση των ΗΠΑ, η Διοίκηση Συνεργασίας Αμυντικής Ασφάλειας του Πενταγώνου πραγματοποιεί εβδομαδιαίες συναντήσεις της Ευρωπαϊκής Ομάδας Διαχείρισης Κρίσεων για να εξετάσει συγκεκριμένα αιτήματα που σχετίζονται με την τρέχουσα κατάσταση στην Ουκρανία, υπογράμμισε η πηγή.

Για να επιταχύνει την έγκριση της αμερικανικής κυβέρνησης για πωλήσεις και μεταφορές όπλων που παράγονται από αμερικανικές εταιρείες, το Πεντάγωνο επανίδρυσε μια ομάδα για να ανταποκριθεί στην αυξημένη ζήτηση.

«Το υπουργείο Άμυνας διερευνά επιλογές για να υποστηρίξει τις ανάγκες της

Ουκρανίας, να αναπληρώσει γρήγορα τα αποθέματα των ΗΠΑ και να συμπληρώσει τα εξαντλημένα αποθέματα συμμάχων και εταίρων», δήλωσε ένας ανώτερος αξιωματούχος Άμυνας, προσθέτοντας ότι το Πεντάγωνο συνεργάζεται με τους εργολάβους για τρόπους «μετριασμού των περιορισμών της εφοδιαστικής αλυσίδας και επιτάχυνση των χρονοδιαγραμμάτων παραγωγής».

Η Raytheon Technologies και η Lockheed Martin Corp παράγουν από κοινού Javelins, ενώ η Raytheon κατασκευάζει Stingers. Η πιθανότητα αύξησης των πωλήσεων όλων των τύπων όπλων από την έναρξη της εισβολής στις 24 Φεβρουαρίου έχει αυξήσει τη μετοχή της Lockheed κατά 8,3% και τη μετοχή της Raytheon κατά 3,9%.

Το στέλεχος της Raytheon, Τομ Λαλίμπερτι δήλωσε ότι η εταιρεία αναγνωρίζει «την

επείγουσα ανάγκη αναπλήρωσης των εξαντλημένων αποθεμάτων Javelin και Stinger».

Οποιαδήποτε σημαντική στροφή προς τις Ηνωμένες Πολιτείες ως προμηθευτή όπλων είναι πιθανό να προκαλέσει αντιδράσεις από την κατακερματισμένη αμυντική βιομηχανία της Ευρώπης.

ΑΓΟΡΑ F-35

Ο επικεφαλής της Dassault Aviation νωρίτερα αυτό το μήνα επέκρινε τη γερμανική απόφαση να παραγγείλει μαχητικά F-35, λέγοντας ότι αυτό ενδέχεται να αποδυναμώσει την υποστήριξη για συνεργατικά έργα όπως το γαλλογερμανικό μαχητικό FCAS που μοιράζονται η Dassault και η Airbus.

Η Γερμανία εξετάζει επίσης την αγορά συστημάτων αντιπυραυλικής άμυνας αμερικανικής κατασκευής, όπως το Terminal High Altitude Air Defense (THAAD), αν και αυτό δεν είναι πρώτης επιλογής για αγορά, είπε μια πηγή. Ένας πολιτικός της αντιπολίτευσης, για παράδειγμα, ρώτησε σχετικά με την αγορά του αντιπυραυλικού συστήματος που ονομάζεται Iron Dome (Σιδηρούς Θόλος) για την προστασία του Βερολίνου. Η λήψη αποφάσεων για το τι θα αγοράσει το Βερολίνο βρίσκεται σε

πρώιμα στάδια.

Ένας εκπρόσωπος του γερμανικού υπουργείου Άμυνας αρνήθηκε να σχολιάσει.

Η Γερμανία αναμένεται ήδη να αποφασίσει φέτος για αγορά ενός νέου ελικοπτερού βαρείας ανύψωσης, κάτι που θα μπορούσε να επιφέρει αυξημένες δαπάνες. Οι ανταγωνιστές για τη συμφωνία ύψους περίπου 4 δισεκατομμυρίων ευρώ περιλαμβάνουν το CH-53K King Stallion της Lockheed Martin και το H-47 Chinook της Boeing.

Η Πολωνία θέλει να αγοράσει πολλά μη επανδρωμένα αεροσκάφη MQ-9 Reaper κατασκευασμένα από την General Atomics με ειδική, ταχεία διαδικασία και εξετάζει περαιτέρω προμήθειες αργότερα, δήλωσε ο αντισυνταγματάρχης Κριστόφ Πλατέκ, εκπρόσωπος της υπηρεσίας Εξοπλισμών του πολωνικού Υπουργείου Άμυνας, σε συνέντευξή του την Τετάρτη.

«Αυτή η εντολή είναι μια απάντηση στην (...) κατάσταση ασφαλείας, ιδιαίτερα στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη», είπε ο Πλάτεκ.

Συνήθως, οι αμυντικές συμφωνίες των ΗΠΑ απαιτούν χρόνια διαπραγματεύσεων, εγκρίσεων και ελέγχου, αφού οι χώρες έχουν αφιερώσει αρκετά χρόνια για να αποφασίσουν για τις ανάγκες τους.

ΔΝΤ: Κίνδυνος «να μεταβληθεί θεμελιωδώς» η παγκόσμια οικονομική και πολιτική τάξη

Η ΕΙΣΒΟΛΗ της Ρωσίας στην Ουκρανία θα επηρεάσει ολόκληρη την παγκόσμια οικονομία επιβραδύνοντας την ανάπτυξη και αυξάνοντας τον πληθωρισμό και θα μπορούσε μακροπρόθεσμα να αναδιμορφώσει θεμελιωδώς την παγκόσμια οικονομική τάξη, ανακοίνωσε χθες, Τρίτη, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Πέρα από τον ανθρώπινο πόνο και τις ιστορικών διαστάσεων προσφυγικές ροές, ο πόλεμος αυξάνει τις τιμές των τροφίμων και της ενέργειας, τροφοδοτώντας τον πληθωρισμό και διαβρώνοντας την αξία των εισοδημάτων, ενώ διαταράσσει το εμπόριο, τις εφοδιαστικές αλυσίδες και τα εμπόσματα σε χώρες γειτονικές της Ουκρανίας, αναφέρει το ΔΝΤ σε καταχώριση στον ιστότοπό του. Επίσης διαβρώνει την επιχειρηματική εμπιστοσύνη και προκαλεί αβεβαιότητα μεταξύ των επενδυτών, η οποία θα μειώσει τις τιμές των περιουσιακών στοιχείων, θα δυσχεράνει τις χρηματοοικονομικές συνθήκες και μπορεί να προκαλέσει εκροές κεφαλαίων από αναδυόμενες αγορές, σύμφωνα με την ίδια πηγή.

«Η σύγκρουση είναι ένα μείζον πλήγμα στην παγκόσμια οικονομία, το οποίο θα βλάψει την ανάπτυξη και θα αυξήσει τις τιμές», ανακοίνωσε το ΔΝΤ. Αξιωματούχοι του ΔΝΤ έχουν ήδη δηλώσει πως αναμένουν ότι θα μειωθεί η προηγούμενη πρόβλεψη του Ταμείου για παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη 4,4% το 2022. Στη χθεσινή καταχώριση, αναφέρουν ότι οι προβλέψεις τους για την περιφερειακή ανάπτυξη είναι επίσης πιθανό να αναθεωρηθούν προς τα κάτω. Το ΔΝΤ πρόκειται να δημοσιοποιήσει επικαιροποιημένες προβλέψεις στις 19 Απριλίου.

Χώρες με άμεση έκθεση στο εμπόριο, τον τουρισμό και τα χρηματοοικονομικά θα αισθανθούν αυξανόμενη πίεση, αναφέρει το ΔΝΤ και κάνει λόγο για μεγαλύτερο κίνδυνο αναταραχής σε ορισμένες περιφέρειες, από την υποσαχάρια Αφρική και τη Λατινική Αμερική μέχρι τον Καύκασο και την κεντρική Ασία. Ταυτόχρονα η διατροφική ανασφάλεια είναι πιθανό να αυξηθεί περαιτέρω σε τμήματα της Αφρικής και της Μέσης Ανατολής, όπου χώρες όπως η Αίγυπτος εισάγουν το 80% του σιταριού τους από τη Ρωσία και την Ουκρανία.

Πιο μακροπρόθεσμα, σύμφωνα με την ίδια πηγή, «ο πόλεμος μπορεί να μεταβάλει θεμελιωδώς την παγκόσμια οικονομική και γεωπολιτική τάξη, εφόσον το

εμπόριο της ενέργειας μετατοπισθεί, οι αλυσίδες προμηθειών αναδιαταχθούν, τα δίκτυα πληρωμών αποδιοργανωθούν και χώρες επανεξετάσουν τα συναλλαγματικά αποθέματά τους».

Το ΔΝΤ προβλέπει βαθιά ύφεση στην Ουκρανία και τη Ρωσία και αναφέρει πως η Ευρώπη μπορεί να δει διαταράξεις στις εισαγωγές φυσικού αερίου και ευρύτερες διαταράξεις της εφοδιαστικής αλυσίδας. Η ανατολική Ευρώπη, η οποία έχει απορροφήσει τους περισσότερους από τους 3 εκατομμύρια ανθρώπους που έχουν διαφύγει από την Ουκρανία, θα δει ως αποτέλεσμα υψηλότερα χρηματοδοτικά κόστη.

Το ΔΝΤ αναφέρει πως χώρες στον Καύκασο και την κεντρική Ασία, των οποίων το εμπορικό σύστημα και το σύστημα των πληρωμών συνδέεται στενά με τη Ρωσία, θα πληγούν περισσότερο από την ύφεση σ' αυτή και από τις κυρώσεις που της έχουν επιβληθεί μετά την εισβολή στην Ουκρανία, με μείωση του εμπορίου, των εμβασμάτων, των επενδύσεων και του τουρισμού. Η Μόσχα αποκαλεί τις ενέργειές της στην Ουκρανία «ειδική επιχείρηση».

Στη Μέση Ανατολή και την Αφρική, η επιδείνωση των εξωτερικών χρηματοδοτικών συνθηκών μπορεί να προκαλέσει εκροές κεφαλαίων και να αυξήσει τους αντίθετους ανέμους για χώρες με υψηλά επίπεδα χρέους και μεγάλες ανάγκες χρηματοδότησης, αναφέρει το ΔΝΤ.

Οι υψηλότερες τιμές ενέργειας και τροφίμων, ο μειωμένος τουρισμός και τα προβλήματα στην πρόσβαση στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου θα απειλήσουν χώρες στην υποσαχάρια Αφρική, η οποία εισάγει περίπου το 85% του σίτου που καταναλώνει, με το ένα τρίτο αυτού να έρχεται από τη Ρωσία ή την Ουκρανία.

Οι τιμές των τροφίμων και της ενέργειας είναι ο κύριος δίαυλος για τη διάχυση των συνεπειών στο Δυτικό Ημισφαίριο, με τις υψηλές τιμές των εμπορευμάτων να είναι πιθανό να επιταχύνουν σημαντικά τον ήδη υψηλό πληθωρισμό στη Λατινική Αμερική, την Καραϊβική και τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Στην Ασία, το μεγαλύτερο αντίκτυπο θα αισθανθούν οι οικονομίες της ASEAN που εισάγουν πετρέλαιο, η Ινδία και μερικά νησιά του Ειρηνικού, ενώ οι νέες επιδοτήσεις στα καύσιμα μπορεί να μειώσουν τον αντίκτυπο στην Ιαπωνία και την Κορέα, αναφέρει το ΔΝΤ.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ/Reuters

Η ΜΕΓΑΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ ΚΟΠΟΛΑ

Πενήντα χρόνια από το έπος του «Νονού»

Για πάρα πολλούς, επαγγελματίες του κινηματογράφου, ειδικούς και μη, «Ο Νονός» αποτελεί τη σημαντικότερη ταινία όλων των εποχών, μαζί με το δεύτερο μέρος, που γύρισε ο δαιμόνιος Φράνσις Φορντ Κόπολα, μέσα σε τρία χρόνια, πριν συμπληρώσει τα 35 του χρόνια, στην πιο δημιουργική εποχή της ζωής του. Υπάρχουν αρκετοί που το αμφισβητούν, βάζοντας συνήθως στην κορυφή το «Vertigo» του Χίτσκοκ ή τον «Πολίτη Κέιν» του Γουέλς. Το σίγουρο είναι ότι το διπλό επικό γκανγκστερικό δράμα του Κόπολα είναι μαζί με άλλες πέντε δέκα ταινίες που πρέπει οπωσδήποτε να έχει δει ένας φίλος του κινηματογράφου, είναι ένα τεράστιο κεφάλαιο για το σινεμά, μια δημιουργία ανεπανάληπτη, που πάντα θα καθλώνει, θα μαγεύει, θα είναι ένα μάθημα για το πώς ένα ογκώδες απαιτητικό βιβλίο μεταφέρεται αψεγάδιαστα στη μεγάλη οθόνη.

Φέτος συμπληρώνονται 50 χρόνια από την πρεμιέρα του «Νονού» (15 Μαρτίου 1972), μια σημαδιακή επέτειος για το σινεμά, ενώ ήδη η Paramount (η εταιρεία που παρήγαγε τον «Νονό») έχει ανακοινώσει την ολοκλήρωση των γυρισμάτων της μίνι σειράς, «The Offer» που επικεντρώνεται γύρω από τις περιπέτειες και τα προβλήματα που αντιμετώπισε ο βραβευμένος με Όσκαρ παραγωγός της ταινίας Άλμπερτ Ρούντι. Μια σειρά που δικαιώνει την αρχή ότι πίσω από μία μεγάλη ταινία υπάρχει μια μεγάλη ιστορία και φυσικά μεγάλα προβλήματα. Επίσης, ο σκηνοθέτης, βραβευμένος με Όσκαρ, για τον «Άνθρωπο της Βροχής», Μπάρι Λέβινσον, ετοιμάζει το παρόμοιας θεματικής «Francis and the Godfather» με πρωταγωνιστές του Τζέικ Τζιλνχασαλ και Όσκαρ Άιζακ. Πιθανότατα θα υπάρξουν και άλλα αφιερώματα, αλλά ας επιστρέψουμε στη μεγάλη ιστορία που υπάρχει πίσω από τον «Νονό».

Ο Φράνσις Κόπολα, έχοντας κερδίσει ένα Όσκαρ σεναρίου, για το «Πάτον», δεν θεωρείτο το φαβορί να αναλάβει τη σκηνοθεσία ενός τόσο μεγάλου κινηματογραφικού στοιχήματος για την Paramount, που εκείνη την εποχή αντιμετώπιζε οικονομικά προβλήματα και πόνταρε την ύπαρξή της στο μπεστ σέλερ του Μάριο Πούτσο. Μεγάλα ονόματα, από τον Άρθουρ Πεν και τον Σέρτζιο Λεόνε μέχρι το δικό μας Κώστα Γαβρά, είχαν το προβάδισμα στην Paramount, αλλά τελικά ο Κόπολα τους έπεισε και εκ του αποτελέσματος δικαιώθηκε και το αφεντικό των στούντιο Ρόμπερτ Έβανς και φυσικά ο Ιταλοαμερικάνος σκηνοθέτης. Αν όμως, για τη σκηνοθεσία υπήρξαν αρκετοί υποψήφιοι, για τους πρωταγωνιστικούς ρόλους έγινε πραγματικά σφαγή. Μέχρι να ολοκληρωθεί «το καλύτερο καστ που υπήρξε ποτέ σε ταινία», σύμφωνα με τον Στάνλεϊ Κιούμπρικ, πέρασε από χίλια μύρια κύματα. Στον ρόλο του Μπράντο, για τον οποίο η Paramount αμφέβαλε, σχεδόν... αναγούλιαζε, αρχικά ήθελε τον Φρανκ Σινάτρα, ενώ ο κατάλογος με τους υποψήφιους ήταν ατελείωτος -μέχρι ο Έλβις Πρίσλεϊ το προσπάθησε! Ακόμη περισσότεροι ήθελαν να πάρουν το ρόλο του Άλ Πατσίνο, με επικρατέστερο τον Τζακ Νίκολσον, ο οποίος όμως αρνήθηκε καθώς πίστευε ότι «οι Ινδοί πρέπει να παίζουν Ινδούς και οι Ιταλοί Ιταλούς». Μάχη έγινε και για τους υπόλοιπους βασικούς χαρακτήρες, μέχρι να οριστικοποιηθούν: Τζέιμς Κάν, Ρόμπερτ Ντιβάλ, Τζον Καζάλε, Ντάιαν Κίτον, Τάλια Σάιρ και Ρίτσαρντ Καστελάνο.

Η ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΑ ΑΓΓΙΖΕΙ ΤΟ ΘΑΥΜΑ

Από κει και πέρα, ο Κόπολα, αφού μάζεψε γύρω του τους καλύτερους καλλιτέχνες, τεχνικούς και όσους μπορούσαν να προσφέρουν τα μέγιστα, είχε να τιθασεύσει το εκτενέστατο λαμπρό κείμενο του Μάριο Πούτσο. Η ταινία, ένας συνδυασμός γκανγκστερικής αιματοβαμμένης ιστορίας κι ενός κλασικού δράματος εποχής, είναι απολύτως ισορροπημένη, μεταξύ των δυο κινηματογραφικών ειδών, σαν μια μαγική ορ-

χήστρα που μπορεί να συνδυάσει μια ταραντέλα με το ρέκβιεμ του Μότσαρτ, κάτι που φαίνεται απίστευτα υπέροχο, αλλά και κάτι παραπάνω: φυσιολογικό.

Η κατασκευαστική τελειότητα του «Νονού» μοιάζει με θαύμα. Ο Κόπολα επιβάλλει τους δικούς τους κώδικες στους θεατές, σκοτώνοντας την ηθικολογία και αναδεικνύοντας τις αξίες των ηρώων, τους οποίους καταφέρνει να κάνει προσιτούς, σχεδόν λατρεμένους. Ίσως γιατί οι Κορλεόνη του Πούτσο-Κόπολα (μαζί έγραψαν το σενάριο) ακολουθούν έναν κώδικα τιμής που πάντα θα γοητεύει τους ανθρώπους. Σέβονται την οικογένεια, τη ζωή των αθώων, έχουν να αντιπαλέψουν ένα σύστημα εξουσίας, πολύ πιο διεφθαρμένο από τη χειρότερη συμμορία -κάτι που γίνεται πιο εμφανές στο δεύτερο μέρος- αλλά και την άποψη του πατριάρχη Βίτο Κορλεόνη ότι «μια ζωή προσπάθησα να μην είμαι το τσιράκι κανενός». Ωστόσο, η βία και οι σκοτωμοί έχουν θεμελιώδη θέση στην ταινία, όπως είναι λογικό. Ακόμη όμως και τα φονικά λαμβάνουν άλλη διάσταση, καθώς η τελετουργική δομή των σκηνών βίας καταφέρνουν να λειτουργούν πολλές φορές ως απαραίτητο στοιχείο, σαν διέξοδο στη συγκινησιακή φόρτιση του θεατή ή ακόμη και ως απόλαυση της αίσθησης περί δικαίου.

ΟΙ ΘΡΥΛΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΣΚΗΝΕΣ ΑΝΘΟΛΟΓΙΟΥ

Πέρα απ' τις θρυλικές ιστορίες που έχουν γίνει, πλέον, γνωστές γύρω από τα γυρίσματα της ταινίας, όπως το δοκιμαστικό του Μπράντο, τους τσακωμούς του Κόπολα με το στούντιο -ακόμη και με απόλυση τον απείλησαν μέχρι να δουν τη σκηνή που ο Μάικλ Κορλεόνη «καθαρίζει» στην τρατορία τους Σολόζο και ΜακΚλάσκιτις χοντρές και ανάρμοστες πλάκες της πρωταγωνιστικής τετράδας (Μπράντο, Κάαν, Ντιβάλ, Πατσίνιο), υπάρχουν και οι πάμπολλες σκηνές, που θα μείνουν για πάντα στην ιστορία, θα μπουν στο κινηματογραφικό ανθολόγιο. Από την εναρκτήρια σκηνή στο γραφείο του Κορλεόνη, τον τρομαχτικό Λούκα Μπράζι να προβάλλει σαν μαθητής τού δημοτικού αυτά που θα πει στον Κορλεόνη, το κεφάλι αλόγου στα σεντόνια του μεγαλοπαραγωγού του Χόλιγουντ, η κραυγή του οποίου ακούγεται σε όλη την Αμερική, η μάζωξη γύρω από το τραπέζι της κουζίνας, με τα σπαγγέτι να ξεχειλίζουν τα πιάτα, μέχρι την εκπληκτικής έμπνευσης, σεκάνς με τον Κλεμέντσα να βγαίνει για την ανάγκη του από το αυτοκίνητο, προκειμένου να σκοτώσουν τον προδότη της φαμίλιας, σε έναν έρημο δρόμο, δίπλα σε ατελείωτους αγρούς, με ένα ανυπέρβλητο σινεμασκόπ διακρίνοντας στο βάθος το άγαλμα της Ελευθερίας. Τρία πλάνα λίγων δευτερο-

Ο Βίτο, ο Μάικλ και τ' άλλα παιδιά

ΕΚΤΟΣ όμως από τον Κόπολα και τον Πούτσο, η ταινία διαθέτει και ένα μοναδικό επιτελείο από αξιωματικούς συντελεστές, τους οποίους καθοδήγησε μοναδικά ο Ιταλοαμερικάνος δημιουργός. Ας ξεκινήσουμε από τους ηθοποιούς. Τον Αλ Πατσίνιο, που κάνει τον πιο ολοκληρωμένο ρόλο της ζωής του και παρότι ακόμη άγουρος μπορεί να εκπλήξει με την εσωτερική ωριμότητά του, η οποία διευρύνεται ακόμη και μέσα στην εξέλιξη της ταινίας και δίνει νοή στο χαρακτήρα του Μάικλ. Τον Μάρλον Μπράντο, που σπάει κάθε στερεότυπο και χτίζει με την εκφραστικότητά του, μακριά από τις μεθόδους και τις υπερβολές, έναν κινηματογραφικό μύθο, ως Βίτο Κορλεόνη. Τον Τζέιμς Κάαν, που στο ρόλο του μεγαλύτε-

ρου θερμοκέφαλου γιου του, καταφέρνει να μείνει στη γη και να μη χάσει την επαφή του με την πραγματικότητα, τον Ρόμπερτ Ντιβάλ, που με μια σπάνια εσωτερικότητα καλύπτει τη φυσική του θλίψη, ενώ ταυτόχρονα φορά το κοστούμι του «κονσιλιέρε», αθρώνοντας στη συνείδηση του θεατή το έγκλημα.

Ακόμη παίζουν και κερδίζουν την αναγνώριση, αλλά και τη δίκαιη είσοδό τους στο πάνθεο των κινηματογραφικών χαρακτήρων οι Τζον Καζάλε (Φρέντο Κορλεόνη), Τάλια Σάιρ (κόρη Κορλεόνη, αδελφή του Κόπολα), Ντάιαν Κίτον (σύζυγος του Μάικλ), Ρίτσαρντ Καστελάνο (Κλεμέντζα) και άλλοι πολλοί που όλοι δικαίως έχουν θέση στην ταινία.

λέπτων και όλη η ιστορία της Αμερικής. Και φυσικά το τελευταίο πλάνο στο αξεπέραστο φινάλε, που ο Μάικλ αφήνει τη σύζυγό του για να αποσυρθεί στο γραφείο, τα μέλη της φαμίλιας να του φιλούν το χέρι και η βαριά πόρτα να κλείνει, ανοίγοντας το επόμενο κεφάλαιο, με τον Μάικλ Κορλεόνη, το παιδί που ήθελε να ξεφύγει από τη φαμίλια, να είναι ο αδιαμφισβήτητος «Νονός».

Ο ΓΟΥΙΛΙΣ, Ο ΡΟΤΑ ΚΑΙ Η... ΦΟΡΤΟΥΝΕΛΑ

Υπάρχουν όμως και αυτοί που είναι πίσω από τα φώτα και τις κάμερες. Η ανεπα-

νάληπτη και δημιουργικά αξεπέραστη φωτογραφία είναι του Γκόρντον Γουίλις («Μανχάταν») και η μουσική μελωδία, που δίνει τον τόνο στη δραματουργία του έργου, του κορυφαίου Νίνο Ρότα, ο οποίος δεν προτάθηκε για το Όσκαρ, επειδή -να μια αποκάλυψη- η ίδια μουσική είχε χρησιμοποιηθεί στην κωμωδία του Εντουάρντο Ντε Φίλιππο «Fortunella» του 1958, σε σενάριο Φελίνι και με πρωταγωνιστές την Τζουλιέτα Μασίνα και Αλμπέρτο Σόρντι! Επίσης, το σπουδαίο μοντάζ είναι των Γουίλιαμ Ρέινολντς και Πίτερ Ζίνερ. Ο Κόπολα, ολοκλήρωσε το όραμά του, παρότι τα γυρίσματα δεν ήταν εύκολη υπόθεση, καθώς εκτός από τη γιγαντιαία

αποστολή που είχε, έπρεπε να κρατήσει τον έλεγχο και τον τελικό λόγο στο μοντάζ, ενώ είχε να αντιμετωπίσει τις ιταλοαμερικανικές ενώσεις, που διαμαρτύρονταν για την εικόνα που τους έδινε. Παρόλα αυτά, ο Κόπολα τα κατάφερε, έφερε βόλτα τη χαώδη κατάσταση και γνώρισε την παγκόσμια αναγνώριση και για χρόνια κατέκτησε το δικαίωμα επιλογής. Έτσι, το μόνο που απομένει είναι να απαντηθεί το ερώτημα αν τελικά ο Νονός είναι η καλύτερη ταινία όλων των εποχών. Γιατί υπάρχουν και αυτοί που υποστηρίζουν ότι η καλύτερη ταινία είναι ο «Νονός 2»...

ΑΠΕ-ΜΠΕ/ΧΑΡΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Ονειρικά τραγούδια

ΟΝΕΙΡΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ
ΤΖΩΝ ΜΠΕΡΡΥΜΑΝ
Μετάφραση:
ΑΝΤΩΝΗΣ ΖΕΡΒΑΣ
Εκδόσεις ΠΕΡΙΣΠΩΜΕΝΗ

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης, τη Δευτέρα 21 Μαρτίου, παρουσιάζουμε τα «Ονειρικά τραγούδια», το σημαντικότερο έργο του Τζων Μπέρρυμαν (John Berryman), που κυκλοφόρησαν πρόσφατα σε μετάφραση του Αντώνη Ζέρβα, σε έναν ιδιαίτερα καλαίσθητο και ξεχωριστά φροντισμένο τόμο από τις εκδόσεις Περισπωμένη.

Ο Μπέρρυμαν γεννήθηκε το 1914 στην Οκλαχόμα από πατέρα τραπεζίτη και μητέρα δασκάλα, που μετακόμισαν αργότερα στη Φλόριντα. Όταν ο Τζων ήταν έντεκα χρόνων, ο πατέρας του αυτοκτόνησε. Ο πατέρας ήταν άνεργος τότε και το διαζύγιο βρισκόταν στα σκαριά, αλλά η αυτοκτονία σημάδεψε τον Τζων και προσδιόρισε εν πολλοίς τόσο τον τρόπο της ζωής του όσο και τον χαρακτήρα της ποίησής του.

Ακολουθώντας ως ενήλικος ακαδημαϊκή καριέρα, ο Μπέρρυμαν δίδαξε σε διάφορα αμερικανικά πανεπιστήμια ενώ είχε ταραχώδη ιδιωτικό βίο. Οξύθυμος, με πλήθος δημόσιους καβγάδες για το παραμικρό, αλκοολικός, με πολλαπλές εισαγωγές για ιατρική περίθαλψη λόγω νευρικών κλονισμών και αλκοολικής εξάρτησης, με μεγάλη αναγνώριση και απανωτές διακρίσεις για την ποιητική του δουλειά και με τρεις γάμους στο ενεργητικό του, ο Μπέρρυμαν αυτοκτόνησε εντέλει, παίρνοντας τον δρόμο του πατέρα του, τον Ιανουάριο του 1972, στη Μινεάπολη της Μινεσότα, με μια γενναία βουτιά από τη γέφυρα Ουάσιγκτον του ποταμού Μισισσιππή.

Ο Αντώνης Ζέρβας ασχολείται εδώ και δεκαετίες με τη μετάφραση και τη μελέτη της ποίησης του Μπέρρυμαν. Η έκδοση της Περισπωμένης είναι δίγλωσση, με εξαντλητικά σχόλια και εισαγωγή του μεταφραστή, ο οποίος έχει περιλάβει στο υλικό του και μια σειρά συνεντεύξεων του ποιητή, μαζί με μελέτες για το έργο του, σε επιμέλεια και μετάφραση Ε. Κ. Ζέρβα. Τι ακριβώς επιζητεί με το κορυφαίο των έργων του ο Μπέρρυμαν; Ο κεντρικός του ήρωας Ερρίκος (ένα όνομα που ο ποιητής θεωρούσε τετριμμένο και αντιπαθές) είναι πρόσωπο καταδικασμένο να ζει σε έναν δυσάρεστο, απόμακρο και ξένο κόσμο. Αποφεύγοντας να καταγγείλει ανοιχτά έναν τέτοιο κόσμο ή να σπεύσει να θέσει τον εαυτό του εκτός, ο Μπέρρυμαν μπορεί να πηδάει στην άβυσσο με τους στίχους του, όπως παρατηρεί ο Ζέρβας, και να έρχεται αντιμέτωπος με ένα πελώριο κενό, αλλά δεν το βάζει ποτέ κάτω, ακόμα κι όταν ο Ερρίκος πεθαίνει στα «Ονειρικά τραγούδια», για να επανέλθει λίγο αργότερα στη ζωή και στη δράση (αν

και όχι ακριβώς ευτυχής και αποκατεστημένος).

Τα «Ονειρικά τραγούδια» αποτελούν κατά βάση προϊόν της δεκαετίας του 1960 και στις σελίδες τους θα συναντήσουμε δύο πρόσωπα και τρεις φωνές. Τα δύο πρόσωπα είναι ο Ερρίκος και ένας φίλος του και οι τρεις φωνές ανήκουν σε έναν απρόσωπο αφηγητή, ο οποίος εισάγει τον αναγνώστη στους διαδοχικούς κύκλους που διαγράφουν τα ποιήματα, στον πρωταγωνιστή Ερρίκο και σε έναν πιο οικουμενικό χώρο, πέρα από τον ποιητή και τους ήρωές του, σε έναν χώρο που εκπροσωπεί κατά πάσα πιθανότητα τη συνείδηση του συλλογικού.

Ο Μπέρρυμαν επιστρατεύει εν προκειμένω όχι μόνο τη λόγια ή την κοινή γλώσσα, τη γλώσσα της καθημερινής τύρβης, αλλά και τα νέγρικο ιδίωμα, συμπληρωμένο από κάτι σαν μωρουδίστικη σύνταξη και εκφορά, από ένα είδος πρωτογενούς και ταυτοχρόνως αφασικού λόγου, που κάνει την ποίησή του όχι τόσο κρυπτική και δυσανάγνωστη όσο απρόβλεπτη και αναπάντεχη.

Αναπάντεχη με την έννοια πως είναι αδύνατο να προυπολογίσουμε ή έστω να εικάσουμε το τελικό νόημα του κάθε ποιήματος. Αν στο σημείο αυτό προσθέσουμε τις νεκρολογίες για φίλους ποιητές του Μπέρρυμαν και τις αδιάκοπες παραπομπές στο βασικό σημείο αναφοράς του, το οποίο δεν είναι άλλο από το έργο του ιρλανδού ποιητή Ουίλιαμ Μπάτλερ Γέιτς, τότε είναι εύκολο να καταλάβουμε τον μεταφραστικό άθλο που έχει φέρει εις πέρας ο Ζέρβας. Ιδίως αν λάβουμε υπόψη ότι έκαστο «ονειρικό τραγούδι» αποτελείται από τρεις εξάστιχες στροφές (μια μορφή που θυμίζει σονέτο) χαλαρής ομοιοκαταληξίας ή ελεύθερου στίχου.

Και ο Ερρίκος; Ο Μπέρρυμαν έχει αρνηθεί κατ' επανάληψη την οποιαδήποτε ταύτιση μαζί του, αλλά δύσκολα απομακρύνει κανείς, διαβάζοντας τα «Ονειρικά τραγούδια», την ιδέα του αυτοβιογραφικού προσωπείου. Ο Ερρίκος, εντούτοις, μοιάζει, από μια άλλη οπτική γωνία, με τον ομηρικό Οδυσσέα, που βγαίνει στον κόσμο όχι για να περιπλανηθεί στην απεραντοσύνη του και να καταλήξει σώος στην αγκαλιά της Πηνελόπης και της Ιθάκης, αλλά για να αναμετρηθεί μέσα από ένα είδος ψυχαναλυτικής εξομολόγησης με δύο τουλάχιστον μεγέθη: με τα αντιθετικά εγώ που συγκατοικούν στον εαυτό του και με τα αμετακίνητα βάσανα του ατόμου και της οικουμένης, τουτέστιν με την απουσία, με την καταβύθιση και με τη συντριβή. Αυτά, όμως, τα βάσανα δεν είναι άλλα από τα πάθη της ποίησης την οποία θα τιμήσουμε με κάθε δόξα σε δύο ημέρες.

Β. ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Η λεπτή γραμμή ανάμεσα στον έρωτα και το μίσος

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Πριν από 51 ολόκληρα χρόνια, ένας καναδός συνθέτης, στιχουργός και ερμηνευτής, κυκλοφορούσε τον τρίτο του δίσκο.

Ο δίσκος είχε τον εύγλωττο τίτλο «Τραγούδια της αγάπης και του μίσους» και ο καλλιτέχνης ήταν ο Λέοναρντ Κοέν. Και τα τραγούδια του δίσκου είχαν και έχουν την ικανότητα να υπνωτίσουν το ακροατήριο σε σημείο απόλυτου ελέγχου.

Ο Κοέν, ο οποίος ήδη στα δύο προηγούμενα «songs» που έβαλε σε δίσκους, είχε δείξει ότι μπορούσε να είναι εξίσου ποιητικός με τον Ντύλαν, αλλά πολύ πιο ευαίσθητος και πολύ πιο διαχειριστικός με τα ανθρώπινα συναισθήματα.

Τα κομμάτια του δεν ήταν απλά «μελοποιημένη ποίηση» για κάτι. Το Famous Blue Raincoat είναι κάτι ένα τραγούδι συζύγου που γράφει στον εραστή της γυναίκας του και το Joan of Arc είναι οι τελευταίες σκέψεις της Ιωάννας στην πυρά, όπου κατομολογεί ότι βαρέθηκε τον πόλεμο.

Οι μεγάλες στιγμές του Κοέν δεν σταματάνε στα

δύο πιο γνωστά κομμάτια του δίσκου. Το Sing Another Song, Boys είναι ένα καταπληκτικό κομμάτι, όπως επίσης το Avalanche και το Diamonds in the Mine.

Ένα πολύ σημαντικό ποσοστό της ατμόσφαιρας του δίσκου, οφείλεται στον Μπομπ Τζόνστον, ο οποίος παίζει και πιάνο. Ο Τζόνστον είχε ήδη σημαντική καριέρα με τον Ντύλαν και τους Simon and Garfunkel, τον Τζόνι Καρ, καθώς και τους Byrds. Επίσης, ανάμεσα στους μουσικούς που πλαισίωσαν τον Κοέν στον δίσκο, ήταν και ο Τσάρλι Ντάνιελς. Ναι, αυτός με το καουμπόικο καπέλο...

PEACEMAKER

Η σάτιρα που μας ταιριάζει

Σε μια εποχή που ο πόλεμος ντύνεται με διάφορα επιχειρήματα, προφάσεις και εγκληματικές εκλογικεύσεις, ο ήρωας που ταιριάζει είναι ο Peacemaker. Όχι οποιοσδήποτε Peacemaker όμως, αλλά ο Τζον Σένα, που είναι και παλιός παλαιστής. Καταρχάς, ο χαρακτήρας του Peacemaker είναι πλέον καμιά 55αριά χρονών, καθώς εμφανίστηκε πρώτη φορά το 1966 στα κόμικς της DC.

Δεύτερον, είναι το δυνατότερο comeback της DC στις οθόνες, στη φάση που οι ταινίες της Marvel (πλην του πρόσφατου Spiderman) ήταν από μέτριες ως κακές και οι σειρές της ήταν σαφώς καλύτερες. Τρίτον, είναι ο τύπος με τα πάρα πολλά

θέματα, που καθρεφτίζει την εποχή μας. Ο Peacemaker λοιπόν είναι ένας τύπος που θα έκανε τα πάντα για την ειρήνη. Ακόμα και πόλεμο. Αυτή η αντίφαση περιγράφει όλο το χαρακτήρα, που στην περίπτωση της σειράς είναι και λίγο καρικατούρα.

Στα χέρια του Τζέιμς Γκαν όμως, μπορούν να γίνουν πολλά πράγματα. Ο Guardians of the Galaxy σκηνοθέτης, αφού συμάζεψε πάνω από τα όρια του ανεκτού το Suicide Squad, ανέλαβε να κάνει ρετρό πλάκα με τον Peacemaker. Η ιστορία ξεκινάει από το τέλος της ταινίας και είναι γεμάτη με το απόλυτο αμερικάνικο τρας: από ειδικά διαμορφωμένα τρέιλερς-κατοικίες μέχρι το

πάνθεον του hair metal. Και όταν λέμε hair metal, μη φανταστείτε τίποτα ευκολίες (μόνο) τύπου Motley Crue, αλλά τους Quireboys και τους Firehouse, τους (τρομερούς) Hanoi Rocks και τους Dogs d' Amour (αν είναι δυνατόν...) πχ.

Η σειρά είναι πολύ καλή. Δεν πάνει απλά τα συνήθη «υπερρωικά» στάνταρ, αλλά, διασκευάζοντας τη βασική ιστορία ως καρικατούρα, είναι αρκετά κυνική και με έναν τρόπο, αποδοτική της βασικής αντίφασης του ήρωα. Επίσης, έχει καλή «ομάδα υποστήριξης» και τον Ρόμπερτ «Terminator» Πάτρικ σε ρόλο-έκπληξη.

Α, και την καλύτερη σεκάνς τίτλων, επίσης.

